

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीब्रह्माण्डपुराणे वसिष्ठनारदसंवादे श्रीवेङ्कटाचलमाहात्म्ये
॥ श्रीवेङ्कटेशसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the skt font. Our sincere thanks to Smt. Padma Srinivasan of Mumbai for proofreading this document.

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीवेङ्कटेशसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

श्रीवसिष्ठ उवाच

भगवन् केन विधिना नामभिर्वेङ्कटेश्वरम्।
पूजयामास तं देवं ब्रह्मा तु कमलैः शुभैः ॥ १ ॥

पृच्छामि तानि नामानि गुणयोगपराणि किम्।
मुख्यवृत्तीनि किं ब्रूहि लक्षकाण्यथवा हरेः ॥ २ ॥

नारद उवाच

नामान्यनन्तानि हरेः गुणयोगानि कानि चित्।
मुख्यवृत्तीनि चान्यानि लक्षकाण्यपराणि च ॥ ३ ॥

परमार्थैः सर्वशब्दैरेको ज्ञेयः परः पुमान्।
आदिमध्यान्तरहितः त्वव्यक्तोऽनन्तरूपभृत् ॥ ४ ॥

चन्द्रार्कवह्निवाय्वाद्या ग्रहर्क्षाणि नमो दिशः।
अन्वयव्यतिरेकाभ्यां सन्ति नो सन्ति यन्मतेः ॥ ५ ॥

तस्य देवस्य नाम्नां हि पारं गन्तुं हि कः क्षमः।
तथाऽपि चाभिधानानि वेङ्कटेशस्य कानिचित् ॥ ६ ॥

ब्रह्मगीतानि पुण्यानि तानि वक्ष्यामि सुव्रत।
यदुच्चारणमात्रेण विमुक्ताघः परं व्रजेत् ॥ ७ ॥

वेङ्कटेशस्य नाम्नां हि सहस्रस्य ऋषिर्विधिः।
छन्दोऽनुष्टुप् तथा देवः श्रीवत्साङ्को रमापतिः ॥ ८ ॥

बीजभूतस्तथोङ्कारो ह्रीं क्लीं शक्तिश्च कीलकम्।
ओं नमो वेङ्कटेशायेत्यादिर्मन्त्रोऽत्र कथ्यते ॥ ९ ॥

ब्रह्माण्डगर्भः कवचमस्त्रं चक्रगदाधरः।
विनियोगोऽभीष्टसिद्धौ हृदयं सामगायनः ॥

भास्वच्चन्द्रमसौ यदीयनयने भार्या यदीया रमा
यस्माद्विश्वसृडप्यभूद्यमिकुलं यद्ध्यानयुक्तं सदा।
नाथो यो जगतां नगेन्द्रदुहितुर्नाथोऽपि यद्भक्तिमान्
तातो यो मदनस्य यो दुरितहा तं वेङ्कटेशं भजे ॥

ऊर्ध्वो हस्तौ यदीयौ सुररिपुदलने बिभ्रतौ शङ्खचक्रे
सेव्यावङ्घ्री स्वकीयावभिदधधरो दक्षिणो यस्य पाणिः।
तावन्मात्रं भवाब्धिं गमयति भजतामूरुगो वामपाणिः
श्रीवत्साङ्गश्च लक्ष्मीर्यदुरसि लसतस्तं भजे वेङ्कटेशम् ॥

इति ध्यायन् वेङ्कटेशं श्रीवत्साङ्गं रमापतिम्।
वेङ्कटेशो विरूपाक्ष इत्यारभ्य जपेत्क्रमात् ॥ १० ॥

वेङ्कटेशो विरूपाक्षो विश्वेशो विश्वभावनः।
विश्वसृड् विश्वसंहर्ता विश्वप्राणो विराड्वपुः ॥ ११ ॥

शेषाद्रिनिलयोऽशेषभक्तदुःखप्रणाशनः।
शेषस्तुत्यः शेषशायी विशेषज्ञो विभुः स्वभूः ॥ १२ ॥

विष्णुर्जिष्णुश्च वर्धिष्णुरुत्सविष्णुः सहिष्णुकः।
भ्राजिष्णुश्च ग्रसिष्णुश्च वर्तिष्णुश्च भरिष्णुकः ॥ १३ ॥

कालयन्ता कालगोप्ता कालः कालान्तकोऽखिलः।
कालगम्यः कालकण्ठवन्द्यः कालकलेश्वरः ॥ १४ ॥

शम्भुः स्वयम्भूरम्भोजनामिस्तम्भितवारिधिः।
अम्भोधिनन्दिनीजानिः शोणाम्भोजपदप्रभः ॥ १५ ॥

कम्बुग्रीवः शम्बरारिरूपः शम्बरजेक्षणः।
बिम्बाधरो बिम्बरूपी प्रतिबिम्बक्रियातिगः ॥ १६ ॥

गुणवान् गुणगम्यश्च गुणातीतो गुणप्रियः ।
दुर्गुणध्वंसकृत्सर्वसुगुणो गुणभासकः ॥ १७ ॥

परेशः परमात्मा च परञ्ज्योतिः परा गतिः ।
परं पदं वियद्वासाः पारम्पर्यशुभप्रदः ॥ १८ ॥

ब्रह्माण्डगर्भो ब्रह्मण्यो ब्रह्मसृड्ब्रह्मबोधितः ।
ब्रह्मस्तुत्यो ब्रह्मवादी ब्रह्मचर्यपरायणः ॥ १९ ॥

सत्यव्रतार्थसन्तुष्टस्सत्यरूपी झषाङ्गवान् ।
सोमकप्राणहारी चानीताम्नायोऽब्धिसञ्चरः ॥ २० ॥

देवासुरवरस्तुत्यः पतन्मन्दरधारकः ।
धन्वन्तरिः कच्छपाङ्गः पयोनिधिविमन्थकः ॥ २१ ॥

अमरामृतसन्धाता धृतसम्मोहिनीवपुः ।
हरमोहकमायावी रक्षःसन्दोहभञ्जनः ॥ २२ ॥

हिरण्याक्षविदारी च यज्ञो यज्ञविभावनः ।
यज्ञीयोर्वीसमुद्धर्ता लीलाक्रोडः प्रतापवान् ॥ २३ ॥

दण्डकासुरविध्वंसी वक्रदंष्ट्रः क्षमाधरः ।
गन्धर्वशापहरणः पुण्यगन्धो विचक्षणः ॥ २४ ॥

करालवक्त्रः सोमार्कनेत्रः षड्गुणवैभवः ।
श्वेतघोणी घूर्णितभ्रूः घुर्घुरध्वनिविभ्रमः ॥ २५ ॥

द्राघीयान् नीलकेशी च जाग्रदम्बुजलोचनः ।
घृणावान् घृणिसम्मोहो महाकालाग्निदीधितिः ॥ २६ ॥

ज्वालाकरालवदनो महोल्काकुलवीक्षणः ।
सटानिर्भिण्णमेघौघो दंष्ट्रारुग्व्याप्तदिक्तटः ॥ २७ ॥

उच्छ्वासाकृष्टभूतेशो निःश्वासत्यक्तविश्वसृट् ।
अन्तर्भ्रमज्जगद्गर्भोऽनन्तो ब्रह्मकपालहृत् ॥ २८ ॥

उग्रो वीरो महाविष्णुर्ज्वलनः सर्वतोमुखः।
नृसिंहो भीषणो भद्रो मृत्युमृत्युः सनातनः ॥ २९ ॥

सभास्तम्भोद्भवो भीमः शीरोमाली महेश्वरः।
द्वादशादित्यचूडालः कल्पधूमसटाच्छविः ॥ ३० ॥

हिरण्यकोरः स्थलभिन्नखः सिंहमुखोऽनघः।
प्रह्लादवरदो धीमान् भक्तसङ्घप्रतिष्ठितः ॥ ३१ ॥

ब्रह्मरुद्रादिसंसेव्यः सिद्धसाध्यप्रपूजितः।
लक्ष्मीनृसिंहो देवेशो ज्वालाजिह्वान्त्रमालिकः ॥ ३२ ॥

खड्गी खेटी महेष्वासी कपाली मुसली हली।
पाशी शूली महाबाहुर्ज्वरघ्नो रोगलुण्ठकः ॥ ३३ ॥

मौञ्जीयुक् छात्रको दण्डी कृष्णाजिनधरो वटुः।
अधीतवेदो वेदान्तोद्धारको ब्रह्मनैष्ठिकः ॥ ३४ ॥

अहीनशयनप्रीतः आदितेयोऽनघो हरिः।
संवित्प्रियस्सामवेदो बलिवेशमप्रतिष्ठितः ॥ ३५ ॥

बलिश्चाकितपादाब्जो विन्ध्यावळिविमानितः।
त्रिपादभूमिस्वीकर्ता विश्वरूपप्रदर्शकः ॥ ३६ ॥

धृतत्रिविक्रमः साङ्घ्रिनखभिन्नाण्डखर्परः।
पज्जातवाहिनीधारापवित्रितजगत्त्रयः ॥ ३७ ॥

विधिसम्मानितः पुण्यो दैत्ययोद्धा जयोर्जितः।
सुरराज्यप्रदः शुक्रमदहत् सुगतीश्वरः ॥ ३८ ॥

जामदग्नयः कुठारी च कार्तवीर्यविदारणः।
रेणुकायाश्शिरोहारी दुष्टक्षत्रियमर्दनः ॥ ३९ ॥

वर्चस्वी दानशीलश्च धनुष्मान् ब्रह्मवित्तमः।
अत्युदग्रः समग्रश्च न्यग्रोधो दुष्टनिग्रहः ॥ ४० ॥

रविवंशसमुद्भूतो राघवो भरताग्रजः।
कौसल्यातनयो रामो विश्वामित्रप्रियङ्करः ॥ ४१ ॥

ताटकारिः सुबाहुघ्नो बलातिबलमन्त्रवान्।
अहल्याशापविच्छेदी प्रविष्टजनकालयः ॥ ४२ ॥

स्वयम्बरसभासंस्थ ईशचापप्रभञ्जनः।
जानकीपरिणेता च जनकाधीशसंस्तुतः ॥ ४३ ॥

जमदग्निनूजातयोद्धाऽयोध्याधिपाग्रणीः।
पितृवाक्यप्रतीपालस्त्यक्तराज्यः सलक्ष्मणः ॥ ४४ ॥

ससीतश्चित्रकूटस्थो भरताहितराज्यकः।
काकदर्पप्रहर्ता च दण्डकारण्यवासकः ॥ ४५ ॥

पञ्चवट्यां विहारी च स्वधर्मपरिपोषकः।
विराधहाऽगस्त्यमुख्यमुनिसम्मानितः पुमान् ॥ ४६ ॥

इन्द्रचापधरः खड्गधरश्चाक्षयसायकः।
खरान्तको दूषणारिस्त्रिशिरस्करिपुर्वृषः ॥ ४७ ॥

ततः शूर्पणखानासाच्छेत्ता वल्कलधारकः।
जटावान् पर्णशालास्थो मारीचबलमर्दकः ॥ ४८ ॥

पक्षिराटकृतसंवादी रवितेजा महाबलः।
शबर्यानीतफलभुग्धनूमत्परितोषितः ॥ ४९ ॥

सुग्रीवाभयदो दैत्यकायक्षेपणभासुरः।
सप्ततालसमुच्छेत्ता वालिहृत्कपिसम्वृतः ॥ ५० ॥

वायुसूनुकृतासेवस्त्यक्तपम्पः कुशासनः।
उदन्वत्तीरगः शूरो विभीषणवरप्रदः ॥ ५१ ॥

सेतुकृद्दैत्यहा प्राप्तलङ्कोऽलङ्कारवान् स्वयम्।
अतिकायशिरश्छेत्ता कुम्भकर्णविभेदनः ॥ ५२ ॥

दशकण्ठशिरोध्वंसी जाम्बवत्प्रमुखावृतः ।
जानकीशः सुराध्यक्षः साकेतेशः पुरातनः ॥ ५३ ॥

पुण्यश्लोको वेदवेद्यः स्वामितीर्थनिवासकः ।
लक्ष्मीसरःकेळिलोलो लक्ष्मीशो लोकरक्षकः ॥ ५४ ॥

देवकीगर्भसंभूतो यशोदेक्षणलालितः ।
वसुदेवकृतस्तोत्रो नन्दगोपमनोहरः ॥ ५५ ॥

चतुर्भुजः कोमलाङ्गो गदावाञ्छीलकुन्तलः ।
पूतनाप्राणसंहर्ता तृणावर्तविनाशनः ॥ ५६ ॥

गर्गारोपितनामाङ्गो वासुदेवो ह्यधोक्षजः ।
गोपिकास्तन्यपायी च बलभद्रानुजोऽच्युतः ॥ ५७ ॥

वैयाघ्रनखभूषश्च वत्सजिद्वत्सवर्धनः ।
क्षीरसाराशनरतो दधिभाण्डप्रमर्दनः ॥ ५८ ॥

नवनीतापहर्ता च नीलनीरदभासुरः ।
आभीरदृष्टदौर्जन्यो नीलपद्मनिभाननः ॥ ५९ ॥

मातृदर्शितविश्वास्य उलूखलनिबन्धनः ।
नलकूबरशापान्तो गोधूळिच्छुरिताङ्गकः ॥ ६० ॥

गोसङ्घरक्षकः श्रीशो बृन्दारण्यनिवासकः ।
वत्सान्तको बकद्वेषी दैत्याम्बुदमहानिलः ॥ ६१ ॥

महाजगरचण्डाग्निः शकटप्राणकण्टकः ।
इन्द्रसेव्यः पुण्यगात्रः खरजिच्चण्डदीधितिः ॥ ६२ ॥

ताळपक्वफलाशी च काळीयफणिदर्पहा ।
नागपत्नीस्तुतिप्रीतः प्रलम्बासुरखण्डनः ॥ ६३ ॥

दावाग्निबलसंहारी फलाहारी गदाग्रजः ।
गोपाङ्गनाचेलचोरः पाथोलीलाविशारदः ॥ ६४ ॥

वंशगानप्रवीणश्च गोपीहस्ताम्बुजार्चितः ।
 मुनिपत्न्याहृताहारो मुनिश्रेष्ठो मुनिप्रियः ॥ ६५ ॥
 गोवर्द्धनाद्रिसन्धर्ता सङ्क्रन्दनतमोऽपहः ।
 सदुद्यानविलासी च रासक्रीडापरायणः ॥ ६६ ॥
 वरुणाभ्यर्चितो गोपीप्रार्थितः पुरुषोत्तमः ।
 अक्रूरस्तुतिसम्प्रीतः कुञ्जायौवनदायकः ॥ ६७ ॥
 मुष्टिकोरःप्रहारी च चाणूरोदरदारणः ।
 मल्लयुद्धाग्रगण्यश्च पितृबन्धनमोचकः ॥ ६८ ॥
 मत्तमातङ्गपञ्चास्यः कंसग्रीवानिकृन्तनः ।
 उग्रसेनप्रतिष्ठाता रत्नसिंहासनस्थितः ॥ ६९ ॥
 कालनेमिखलद्वेषी मुचुकुन्दवरप्रदः ।
 साल्वसेवितदुर्धर्षराजस्मयनिवारणः ॥ ७० ॥
 रुक्मगर्वापहारी च रुक्मिणीनयनोत्सवः ।
 प्रद्युम्नजनकः कामी प्रद्युम्नो द्वारकाधिपः ॥ ७१ ॥
 मण्याहर्ता महामायो जाम्बवत्कृतसङ्गरः ।
 जाम्बूनदाम्बरधरो गम्यो जाम्बवतीविभुः ॥ ७२ ॥
 कालिन्दीप्रथितारामकेळिर्गुञ्जावतंसकः ।
 मन्दारसुमनोभास्वान् शचीशाभीष्टदायकः ॥ ७३ ॥
 सत्राजिन्मानसोल्लासी सत्याजानिः शुभावहः ।
 शतधन्वहरः सिद्धः पाण्डवप्रियकोत्सवः ॥ ७४ ॥
 भद्रप्रियः सुभद्राया भ्राता नागजितीविभुः ।
 किरीटकुण्डलधरः कल्पपल्लवलालितः ॥ ७५ ॥
 भैष्मीप्रणयभाषावान् मित्रविन्दाधिपोऽभयः ।
 स्वमूर्तिकेळिसम्प्रीतो लक्ष्मणोदारमानसः ॥ ७६ ॥

प्राञ्ज्योतिषाधिपध्वंसी तत्सैन्यान्तकरोऽमृतः।
भूमिस्तुतो भूरिभोगो भूषणाम्बरसंयुतः ॥ ७७ ॥

बहुरामाकृताह्लादो गन्धमाल्यानुलेपनः।
नारदादृष्टचरितो देवेशो विश्वराड् गुरुः ॥ ७८ ॥

बाणबाहुविदारश्च तापज्वरविनाशकः।
उषोद्धर्षयिताऽव्यक्तः शिववाक्तुष्टमानसः ॥ ७९ ॥

महेशज्वरसंस्तुत्यः शीतज्वरभयान्तकः।
नृगराजोद्धारकश्च पौण्ड्रकादिवधोद्यतः ॥ ८० ॥

विविधारिच्छलोद्विग्नब्राह्मणेषु दयापरः।
जरासन्धबलद्वेषी केशिदैत्यभयङ्करः ॥ ८१ ॥

चक्री चैद्यान्तकः सभ्यो राजबन्धविमोचकः।
राजसूयहविर्भोक्ता स्निग्धाङ्गः शुभलक्षणः ॥ ८२ ॥

धानामक्षणसम्प्रीतः कुचेलाभीष्टदायकः।
सत्त्वादिगुणगम्भीरो द्रौपदीमानरक्षकः ॥ ८३ ॥

भीष्मध्येयो भक्तवश्यो भीमपूज्यो दयानिधिः।
दन्तवक्त्रशिरश्छेत्ता कृष्णः कृष्णासखः स्वराट् ॥ ८४ ॥

वैजयन्तीप्रमोदी च बर्हिर्बर्हविभूषणः।
पार्थकौरवसन्धानकारी दुःशासनान्तकः ॥ ८५ ॥

बुद्धो विशुद्धः सर्वज्ञः क्रतुहिंसाविनिन्दकः।
त्रिपुरस्त्रीमानभङ्गः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ ८६ ॥

निर्विकारो निर्ममश्च निराभासो निरामयः।
जगन्मोहकधर्मी च दिग्वस्त्रो दिक्पतीश्वरः ॥ ८७ ॥

कल्की म्लेच्छप्रहर्ता च दुष्टनिग्रहकारकः।
धर्मप्रतिष्ठाकारी च चातुर्वर्ण्यविभागकृत् ॥ ८८ ॥

युगान्तको युगाक्रान्तो युगकृद्गुगभासकः।
कामारिः कामकारी च निष्कामः कामितार्थदः ॥ ८९ ॥

भर्गो वरेण्यं सवितुः शार्ङ्गी वैकुण्ठमन्दिरः।
हयग्रीवः कैटभारिः ग्राहघ्नो गजरक्षकः ॥ ९० ॥

सर्वसंशयविच्छेत्ता सर्वभक्तसमुत्सुकः।
कपर्दी कामहारी च कला काष्ठा स्मृतिर्धृतिः ॥ ९१ ॥

अनादिरप्रमेयौजाः प्रधानः सन्निरूपकः।
निर्लेपो निःस्पृहोऽसङ्गो निर्भयो नीतिपारगः ॥ ९२ ॥

निष्प्रेष्यो निष्क्रियः शान्तो निष्प्रपञ्चो निधिर्नयः।
कर्म्यकर्मी विकर्मी च कर्मप्सुः कर्मभावनः ॥ ९३ ॥

कर्माङ्गः कर्मविन्यासो महाकर्मी महाव्रती।
कर्मभुङ्कर्मफलदः कर्मेशः कर्मनिग्रहः ॥ ९४ ॥

नरो नारायणो दान्तः कपिलः कामदः शुचिः।
तप्ता जप्ताऽक्षमालावान् गन्ता नेता लयो गतिः ॥ ९५ ॥

शिष्टो द्रष्टा रिपुद्वेष्टा रोष्टा वेष्टा महानटः।
रोद्धा बोद्धा महायोद्धा श्रद्धावान् सत्यधीः शुभः ॥ ९६ ॥

मन्त्री मन्त्रो मन्त्रगम्यो मन्त्रकृत् परमन्त्रहृत्।
मन्त्रभृन्मन्त्रफलदो मन्त्रेशो मन्त्रविग्रहः ॥ ९७ ॥

मन्त्राङ्गो मन्त्रविन्यासो महामन्त्रो महाक्रमः।
स्थिरधीः स्थिरविज्ञानः स्थिरप्रज्ञः स्थिरासनः ॥ ९८ ॥

स्थिरयोगः स्थिराधारः स्थिरमार्गः स्थिरागमः।
निश्श्रेयसो निरीहोऽग्निर्निरवद्यो निरञ्जनः ॥ ९९ ॥

निर्वैरो निरहङ्कारो निर्दम्भो निरसूयकः।
अनन्तोऽनन्तबाहूरुरनन्ताङ्घ्रिरनन्तदृक् ॥ १०० ॥

अनन्तवक्त्रोऽनन्ताङ्गोऽनन्तरूपो ह्यनन्तकृत् ।
 ऊर्ध्वरेता ऊर्ध्वलिङ्गो ह्यूर्ध्वमूर्ध्वोर्ध्वशाखकः ॥ १०१ ॥
 ऊर्ध्व ऊर्ध्वाध्वरक्षी च ह्यूर्ध्वज्वालो निराकुलः ।
 बीजं बीजप्रदो नित्यो निदानं निष्कृतिः कृती ॥ १०२ ॥
 महानणीयान् गरिमा सुषमा चित्रमालिकः ।
 नमस्स्पृङ्गनभसो ज्योतिर्नभस्वान्निर्नभा नमः ॥ १०३ ॥
 अभुर्विभुः प्रभुः शम्भुर्महीयान् भूर्भुवाकृतिः ।
 महानन्दो महाशूरो महोराशिर्महोत्सवः ॥ १०४ ॥
 महाक्रोधो महाज्वालो महाशान्तो महागुणः ।
 सत्यव्रतः सत्यपरः सत्यसन्धः सतां गतिः ॥ १०५ ॥
 सत्येशः सत्यसङ्कल्पः सत्यचारित्रलक्षणः ।
 अन्तश्चरो ह्यन्तरात्मा परमात्मा चिदात्मकः ॥ १०६ ॥
 रोचनो रोचमानश्च साक्षी शौरिर्जनार्दनः ।
 मुकुन्दो नन्दनिष्पन्दः स्वर्णबिन्दुः पुरन्दरः ॥ १०७ ॥
 अरिन्दमः सुमन्दश्च कुन्दमन्दारहासवान् ।
 स्यन्दनारूढचण्डाङ्गो ह्यानन्दी नन्दनन्दनः ॥ १०८ ॥
 अनसूयानन्दनोऽत्रिनेत्रानन्दः सुनन्दवान् ।
 शङ्खवान्पङ्कजकरः कुङ्कुमाङ्गो जयाङ्कुशः ॥ १०९ ॥
 अम्भोजमकरन्दाढ्यो निष्पङ्कोऽगरुपङ्किलः ।
 इन्द्रश्चन्द्ररथश्चन्द्रोऽतिचन्द्रश्चन्द्रभासकः ॥ ११० ॥
 उपेन्द्र इन्द्रराजश्च वागिन्द्रश्चन्द्रलोचनः ।
 प्रत्यक् पराक् परं धाम परमार्थः परात्परः ॥ १११ ॥
 अपारवाक् पारगामी पारावारः परावरः ।
 सहस्वानर्थदाता च सहनः साहसी जयी ॥ ११२ ॥

तेजस्वी वायुविशिखी तपस्वी तापसोत्तमः ।
ऐश्वर्योद्भूतिकृद्भूतिरैश्वर्याङ्गकलापवान् ॥ ११३ ॥

अम्भोधिशायी भगवान् सर्वज्ञस्सामपारगः ।
महायोगी महाधीरो महाभोगी महाप्रभुः ॥ ११४ ॥

महावीरो महातुष्टिर्महापुष्टिर्महागुणः ।
महादेवो महाबाहुर्महाधर्मो महेश्वरः ॥ ११५ ॥

समीपगो दूरगामी स्वर्गमार्गनिरर्गळः ।
नगो नगधरो नागो नागेशो नागपालकः ॥ ११६ ॥

हिरण्मयः स्वर्णरेता हिरण्यार्चिर्हिरण्यदः ।
गुणगण्यः शरण्यश्च पुण्यकीर्तिः पुराणगः ॥ ११७ ॥

जन्यभृज्जन्यसन्नद्धो दिव्यपञ्चायुधो वशी ।
दौर्जन्यभङ्गः पर्जन्यः सौजन्यनिलयोऽलयः ॥ ११८ ॥

जलन्धरान्तको भस्मदैत्यनाशी महामनाः ।
श्रेष्ठश्श्रविष्ठो द्राधिष्ठो गरिष्ठो गरुडध्वजः ॥ ११९ ॥

ज्येष्ठो द्रुढिष्ठो वर्षिष्ठो द्राघीयान् प्रणवः फणी ।
सम्प्रदायकरः स्वामी सुरेशो माधवो मधुः ॥ १२० ॥

निर्निमेषो विधिर्वेधा बलवान् जीवनं बली ।
स्मर्ता श्रोता विकर्ता च ध्याता नेता समोऽसमः ॥ १२१ ॥

होता पोता महावक्ता रन्ता मन्ता खलान्तकः ।
दाता ग्राहयिता माता नियन्ताऽनन्तवैभवः ॥ १२२ ॥

गोप्ता गोपयिता हन्ता धर्मजागरिता धवः ।
कर्ता क्षेत्रकरः क्षेत्रप्रदः क्षेत्रज्ञ आत्मवित् ॥ १२३ ॥

क्षेत्री क्षेत्रहरः क्षेत्रप्रियः क्षेमकरो मरुत् ।
भक्तिप्रदो मुक्तिदायी शक्तिदो युक्तिदायकः ॥ १२४ ॥

शक्तियुङ्मौक्तिकस्रग्वी सूक्तिराम्नायसूक्तिगः ।
धनञ्जयो धनाध्यक्षो धनिको धनदाधिपः ॥ १२५ ॥

महाधनो महामानी दुर्योधनविमानितः ।
रत्नाकरो रत्नरोची रत्नगर्भाश्रयः शुचिः ॥ १२६ ॥

रत्नसानुनिधिर्मौळिरत्नभा रत्नकङ्कणः ।
अन्तर्लक्ष्योऽन्तरभ्यासी चान्तर्ध्वयो जितासनः ॥ १२७ ॥

अन्तरङ्गो दयावांश्च ह्यन्तर्मायो महार्णवः ।
सरसस्सिद्धुरसिकः सिद्धिः साध्यः सदागतिः ॥ १२८ ॥

आयुःप्रदो महायुष्मानर्चिष्मानोषधीपतिः ।
अष्टश्रीरष्टभागोऽष्टककुब्ज्याप्तयशो व्रती ॥ १२९ ॥

अष्टापदः सुवर्णाभो ह्यष्टमूर्तिस्त्रिमूर्तिमान् ।
अस्वप्नः स्वप्नगः स्वप्नः सुस्वप्नफलदायकः ॥ १३० ॥

दुःस्वप्नध्वंसको ध्वस्तदुर्निमित्तः शिवङ्करः ।
सुवर्णवर्णस्सम्भाव्यो वर्णितो वर्णसम्मुखः ॥ १३१ ॥

सुवर्णमुखरीतीरशिवध्यातपदाम्बुजः ।
दाक्षायणीवचस्तुष्टो दूर्वासोदृष्टिगोचरः ॥ १३२ ॥

अम्बरीषव्रतप्रीतो महाकृत्तिविभञ्जनः ।
महाभिचारकध्वंसी कालसर्पभयान्तकः ॥ १३३ ॥

सुदर्शनः कालमेघश्यामश्श्रीमन्त्रभावितः ।
हेमाम्बुजसरः स्नायी श्रीमनोभाविताकृतिः ॥ १३४ ॥

श्रीप्रदत्ताम्बुजस्रग्वी श्रीकेळिः श्रीनिधिर्भवः ।
श्रीप्रदो वामनो लक्ष्मीनायकश्च चतुर्भुजः ॥ १३५ ॥

सन्तृप्तस्तर्पितस्तीर्थस्नातृसौख्यप्रदर्शकः ।
अगस्त्यस्तुतिसंहृष्टो दर्शिताव्यक्तभावनः ॥ १३६ ॥

कपिलार्चिः कपिलवान् सुस्नाताघविपाटनः ।
 वृषाकपिः कपिस्वामिमनोऽन्तःस्थितविग्रहः ॥ १३७ ॥
 वह्निप्रियोऽर्थसंभाव्यो जनलोकविधायकः ।
 वह्निप्रभो वह्नितेजाः शुभाभीष्टप्रदो यमी ॥ १३८ ॥
 वारुणक्षेत्रनिलयो वरुणो वारणार्चितः ।
 वायुस्थानकृतावासो वायुगो वायुसंभृतः ॥ १३९ ॥
 यमान्तकोऽभिजननो यमलोकनिवारणः ।
 यमिनामग्रगण्यश्च संयमी यमभावितः ॥ १४० ॥
 इन्द्रोद्यानसमीपस्थ इन्द्रदृग्विषयः प्रभुः ।
 यक्षराट् सरसीवासो ह्यक्षय्यनिधिकोशकृत् ॥ १४१ ॥
 स्वामितीर्थकृतावासः स्वामिध्येयो ह्यधोक्षजः ।
 वराहाद्यष्टतीर्थाभिसेविताङ्घ्रिसरोरुहः ॥ १४२ ॥
 पाण्डुतीर्थाभिषिक्ताङ्गो युधिष्ठिरवरप्रदः ।
 भीमान्तःकरणारूढः श्वेतवाहनसख्यवान् ॥ १४३ ॥
 नकुलाभयदो माद्रीसहदेवाभिवन्दितः ।
 कृष्णाशपथसन्धाता कुन्तीस्तुतिरतो दमी ॥ १४४ ॥
 नारदादिमुनिस्तुत्यो नित्यकर्मपरायणः ।
 दर्शिताव्यक्तरूपश्च वीणानादप्रमोदितः ॥ १४५ ॥
 षट्कोटितीर्थचर्यावान् देवतीर्थकृताश्रमः ।
 बिल्वामलजलस्नायी सरस्वत्यम्बुसेवितः ॥ १४६ ॥
 तुम्बुरूदकसंस्पर्शजनचित्ततमोऽपहः ।
 मत्स्यवामनकूर्मादितीर्थराजः पुराणभृत् ॥ १४७ ॥
 चक्रध्येयपदाम्भोजः शङ्खपूजितपादुकः ।
 रामतीर्थविहारी च बलभद्रप्रतिष्ठितः ॥ १४८ ॥

जामदग्न्यसरस्तीर्थजलसेचनतर्पितः ।
पापापहारिकीलालसुस्नाताघविनाशनः ॥ १४९ ॥
नभोगङ्गाभिषिक्तश्च नागतीर्थाभिषेकवान् ।
कुमारधारातीर्थस्थो वटुवेषः सुमेखलः ॥ १५० ॥
वृद्धस्य सुकुमारत्वप्रदः सौन्दर्यवान् सुखी ।
प्रियंवदो महाकुक्षिरिक्ष्वाकुकुलनन्दनः ॥ १५१ ॥
नीलगोक्षीरधाराभूर्वराहाचलनायकः ।
भरद्वाजप्रतिष्ठावान् बृहस्पतिविभावितः ॥ १५२ ॥
अञ्जनाकृतपूजावान् आज्जनेयकरार्चितः ।
अञ्जनाद्रिनिवासश्च मुञ्जकेशः पुरन्दरः ॥ १५३ ॥
किन्नरद्वयसम्बन्धिबन्धमोक्षप्रदायकः ।
वैखानसमखारम्भो वृषज्ञेयो वृषाचलः ॥ १५४ ॥
वृषकायप्रभेत्ता च क्रीडनाचारसंभ्रमः ।
सौवर्चलेयविन्यस्तराज्यो नारायणः प्रियः ॥ १५५ ॥
दुर्मधोभञ्जकः प्राज्ञो ब्रह्मोत्सवमहोत्सुकः ।
भद्रासुरशिरश्चेत्ता भद्रक्षेत्री सुभद्रवान् ॥ १५६ ॥
मृगयाऽक्षीणसन्नाहः शङ्कराजन्यतुष्टिदः ।
स्थाणुस्थो वैनतेयाङ्गभावितो ह्यशरीरवान् ॥ १५७ ॥
भोगीन्द्रभोगसंस्थानो ब्रह्मादिगणसेवितः ।
सहस्रार्कच्छटाभास्वद्विमानान्तःस्थितो गुणी ॥ १५८ ॥
विष्वक्सेनकृतस्तोत्रः सनन्दनवरीवृतः ।
जाह्नव्यादिनदीसेव्यः सुरेशाद्यभिवन्दितः ॥ १५९ ॥
सुराङ्गनानृत्यपरो गन्धर्वोद्गायनप्रियः ।
राकेन्दुसङ्काशनखः कोमलाङ्घ्रिसरीरुहः ॥ १६० ॥

कच्छपप्रपदः कुन्दगुल्फकः स्वच्छकूर्परः ।
मेदुरस्वर्णवस्त्राढ्यकटिदेशस्थमेखलः ॥ १६१ ॥

प्रोल्लसच्छुरिकाभास्वत्कटिदेशः शुभङ्करः ।
अनन्तपद्मजस्थाननाभिर्मौक्तिकमालिकः ॥ १६२ ॥

मन्दारचाम्पेयमाली रत्नाभरणसंभृतः ।
लम्बयज्ञोपवीती च चन्द्रश्रीखण्डलेपवान् ॥ १६३ ॥

वरदोऽभयदशक्री शङ्खी कौस्तुभदीप्तिमान् ।
श्रीवत्साङ्कितवक्षस्को लक्ष्मीसंश्रितहृत्तटः ॥ १६४ ॥

नीलोत्पलनिभाकारः शोणाम्भोजसमाननः ।
कोटिमन्मथलावण्यश्चन्द्रिकास्मितपूरितः ॥ १६५ ॥

सुधास्वच्छोर्ध्वपुण्ड्रश्च कस्तूरीतिलकाञ्चितः ।
पुण्डरीकेक्षणः स्वच्छो मौलिशोभाविराजितः ॥ १६६ ॥

पद्मस्थः पद्मनाभश्च सोममण्डलगो बुधः ।
वह्निमण्डलगः सूर्यः सूर्यमण्डलसंस्थितः ॥ १६७ ॥

श्रीपतिर्भूमिजानिश्च विमलाद्यभिसंवृतः ।
जगत्कुटुम्बजनिता रक्षकः कामितप्रदः ॥ १६८ ॥

अवस्थात्रययन्ता च विश्वतेजस्वरूपवान् ।
ज्ञप्तिर्ज्ञेयो ज्ञानगम्यो ज्ञानातीतः सुरातिगः ॥ १६९ ॥

ब्रह्माण्डान्तर्बहिर्याप्तो वेङ्कटाद्रिगदाधरः ।
वेङ्कटाद्रिगदाधर ओं नम इति ।
एवं श्रीवेङ्कटेशस्य कीर्तितं परमाद्भुतम् ॥ १७० ॥

नाम्नां सहस्रं संश्राव्यं पवित्रं पुण्यवर्द्धनम् ।
श्रवणात्सर्वदोषघ्नं रोगघ्नं मृत्युनाशनम् ॥ १७१ ॥

दारिद्र्यभेदनं धर्म्यं सर्वैश्वर्यफलप्रदम् ।
कालाहिविषविच्छेदिज्वरापस्मारभञ्जनम् ॥ १७२ ॥

शत्रुक्षयकरं राजग्रहपीडानिवारणम् ।
ब्रह्मराक्षसकूशमाण्डभेतालभयभञ्जनम् ॥ १७३ ॥

विद्याभिलाषी विद्यावान् धनार्थी धनवान् भवेत् ।
अनन्तकल्पजीवी स्यादायुष्कामो महायशाः ॥ १७४ ॥

पुत्रार्थी सुगुणान्पुत्रान् लभेताऽऽयुष्मतस्ततः ।
सङ्ग्रामे शत्रुविजयी सभायां प्रतिवादिजित् ॥ १७५ ॥

दिव्यैर्नामभिरेभिस्तु तुलसीपूजनात्सकृत् ।
वैकुण्ठवासी भगवत्सदृशो विष्णुसन्निधौ ॥ १७६ ॥

कल्हारपूजानाम्मासात् द्वितीय इव यक्षराट् ।
नीलोत्पलार्चनात्सर्वराजपूज्यः सदा भवेत् ॥ १७७ ॥

हृत्संस्थितैर्नामभिस्तु भूयाद्दृग्विषयो हरिः ।
वाञ्छितार्थं तदा दत्त्वा वैकुण्ठं च प्रयच्छति ॥ १७८ ॥

त्रिसन्ध्यं यो जपेन्नित्यं संपूज्य विधिना विभुम् ।
त्रिवारं पञ्चवारं वा प्रत्यहं क्रमशो यमी ॥ १७९ ॥

मासादलक्ष्मीनाशः स्यात् द्विमासात् स्यान्नरेन्द्रता ।
त्रिमासान्महदैश्वर्यं ततः संभाषणं भवेत् ॥ १८० ॥

मासं पठन्न्यूनकर्मपूर्तिं च समवाप्नुयात् ।
मार्गभ्रष्टश्च सन्मार्गं गतस्वः स्वं स्वकीयकम् ॥ १८१ ॥

चाञ्चल्यचित्तोऽचाञ्चल्यं मनस्स्वास्थ्यं च गच्छति ।
आयुरारोग्यमैश्वर्यं ज्ञानं मोक्षं च विन्दति ॥ १८२ ॥

सर्वान्कामानवाप्नोति शाश्वतं च पदं तथा ।
सत्यं सत्यं पुनस्सत्यं सत्यं सत्यं न संशयः ॥ १८३ ॥

॥ इति श्रीवेङ्कटेशसहस्रनामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥